

---

146. דברים בטקס הצהרת אמונים של נשיא המדינה בכנסת

ירושלים, כ"ב בכסלו תשי"ג, 10 בדצמבר 1952

כנסת ישראל. הנני להביע את תודתי העמוקה לחברי הכנסת על האמון ששמו בי ועל הכבוד שזיכוני בו בבחרם בי להיות נשיא מדינת ישראל.

לא דבר קל הוא לשבת על כסאו של הנשיא הראשון למדינת ישראל, יחיד הסגולה, איש המסה והמעש, אשר הביא את ספינת ישראל עד החוף המיועד ואשר במפעל חייו הניח יסוד להגשמת חזון נביאי ישראל בימי קדם וחזונו של יוצר הציונות המדינית בנימין זאב הרצל בימינו.

גדולים ההיסוסים בלבי אם אמנם אני הוא האיש הראוי וההגון לכך, ואם יעמדו לי כוחותי למלא את התפקיד הנעלה ורב האחריות שהוטל עלי – לייצג את מדינת ישראל הצעירה בימים הקשים העוברים עליה.

יצחק בן-צבי בטקס הצהרת האמונים של נשיא המדינה בכנסת, 10 בדצמבר 1952

שלום רב,

תודתי לך על שמילאת את בקשתי בעניין חקר מקום קברו של שבתאי צבי באלבניה. הדוח שלך מלווה תמונות הקבר וסביבתו, תמונות הדרווישים, אנשי חבר הבקטאשים, וכמו כן המפה המסומנת והמוצגים ראויים באמת לשבח ונותנים מושג ברור ובהיר על העניין כולו. אכן, הצלחת להגיע עד נקודה חשובה ביותר בחיפושים שלך המאשרים במידה מרובה את השערותי בנידון זה, כפי שפרסמתי במאמרי ב"ציון" שנה י"ז, שתדפיסו נמצא בידיך. ראשית הוברר ואושר על ירך שהקבר של ש"ץ [שבתאי צבי] איננו בדולציניו [אולצין] על שפת הים, כפי שמשתרלים להוכיח הפרופסור שלום וקודמיו, אלא דווקא במרכזה של אלבניה, לא רחוק מבראת (ארנאוט בלגרדי) [בלגרד האלבנית]. שנית, מקום הקבורה הוא בכלל לא על שפת ים, אלא על שפת נהר. הצהרתם ועדותם של ראשי הבקטאשים [כת נזירים שבפיקוחה נמצא הקבר] מחזקים אל דברי גרינוואלד ואת סיפורו של זאב חיים, ומאשרים את מסקנותי במאמרי הנ"ל, שש"ץ נקבר סמוך למקום מגוריו האחרון, דהיינו לבראת. אכן, נשאר עוד קושי, שלפי תיאוריך נמצא הקבר סמוך לנהר יאניצה, ולא לנהר דיבולי, ובריחוק מקום מהמקום הידוע בשם אוריסנט ביאוט, שעליו הראה זאב חיים שזהו המקום. והשנית, עצם העניין שהקבר עומד על הר גבוה הוא קצת תמוה. הגובה של ההר הוא 714 מטר, כלומר כמעט כגובהה של ירושלים, ולא מובן למה בחרו הקברנים דווקא במקום קשה לעלייה ולא בעמק? ואולי העלייה מבראת לראש ההר אינה כליכך גדולה? מה הוא גובהה של בראת?

ראש מנזר הבקטשיסטים באלבניה עם כמה מן הנזירים. צילם ראובן נל

מאז כניסתי לתפקידי הריני רואה בדאגה רבה את ההחירה המסחררת של רמת החיים במדינתנו כאחת הסכנות הרציניות לעצמאותנו הכלכלית שאנו כה כמהים לה. דעתי היא, כי כל עוד אנו מצווים לקיים שתי המצוות החשובות – העלאת אחים וקליטתם בארץ והגברת עצמאותנו הביטחונית נוכח הסכנות האורבות לנו מבחוץ, אסור לנו להיגרר אחרי העלאת רמת החיים. התנגדתי משום כך באופן עקרוני להעלאת משכורת, מתוך תקווה להראות דוגמה לאחרים, וחזרתי על התנגדותי זו מדי שנה בשנה, הן בקביעת סכום משכורתי בהצעת התקציב של לשכתי והן בשיחה אישית עמך. בשנים הקודמות התחשבה ועדת הכספים של הכנסת בדעתי והסכימה להשאיר משכורתי בעינה מבלי להעלות אותה כלל זה כשמונה שנים, אולם בשנה השוטפת, למרות התנגדותי, החליטה הוועדה בתקופת העדרי מן הארץ, לרגל מסעי לארצות אפריקה, להעלות משכורתי עד לסכום של 18,000 ל"י לשנה, והחלטה זו אושרה, לצערי, עליירי הכנסת בחוק התקציב.

בשיחה שנתקיימה לאחרונה בינינו שמעתי מפיך את הנימוקים שהניעו את הוועדה ואת הכנסת להחליט כפי שהחליטה. לא ראיתי עוד אפשרות לסרב, אולם החלטתי להשתמש במחצית המשכורת לכל היותר לצרכי הפרטיים ולהקדיש את המחצית השנייה לקרן מיוחדת להכשרתם של כתבי יד היסטוריים מקוריים לדברי ימי עם ישראל וארץ-ישראל לשם מחקר ופרסום.

בברכה

יצחק בן-צבי

גם זו שבתה, מאי 1954 (צויר בידי אריה נבון)